

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 4. november 2016
Kontor: EU-retskontoret
Sagsbeh: Christian Andersen-
Mølgaard
Sagsnr.: 2016-6134-0005
Dok.: 2124151

UDKAST TIL TALE

**til brug for orientering i
Folketingets Retsudvalg
den 10. november 2016 om aktuelle EU-sager
på Justitsministeriets område**

[1. Indledning]

1.1. Tak for muligheden for at komme her i dag og give udvalget en orientering om aktuelle EU-sager på Justitsministeriets område.

1.2. Sidst jeg var på besøg i udvalget for at give en orientering om aktuelle EU-sager på Justitsministeriets område var den 6. oktober 2015, hvor jeg orienterede om den forestående afstemning om retsforbeholdet.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Resultatet af afstemningen blev jo som bekendt ikke, som regeringen havde håbet på. Og resultatet har desværre sat Danmark i en vanskelig situation.

Som I ved, står Danmark til at skulle forlade Europol-samarbejdet den 1. maj 2017, hvis det ikke forinden er lykkedes at opnå en aftale om Danmarks fortsatte tilknytning til Europol.

Regeringen arbejder, som aftalt med alle Folketingets partier, på at finde en løsning, som sikrer dansk politien den tættest mulige tilknytning til Europol efter den 1. maj 2017.

Regeringen har som bekendt endnu ikke modtaget et formelt svar fra Kommissionen på anmodningen om en parallelaftale.

Det var regeringens vurdering forud for folkeafstemningen, at det vil blive vanskeligt at få en aftale om Europol, og det er også regeringens vurdering i dag.

Når det er sagt, så vil jeg gerne understrege, at regeringen, som aftalt med alle Folketingets partier, arbejder på at finde en løsning, som sikrer dansk politi den tættest mulige tilknytning til Europol efter den 1. maj 2017.

Jeg tror stadig på, at det er muligt at indgå en aftale, men jeg vil ikke lægge skjul på, at der er en betydelig risiko for, at vi den 1. maj 2017 står uden en aftale.

1.3. I dag vil jeg indlede med at give udvalget en overordnet orientering om det slovakiske formandskabsprogram. Herefter vil jeg orientere om nogle udvalgte aktuelle EU-sager, som jeg vurderer navnlig vil have udvalgets interesse.

[2. Overordnet orientering om det slovakiske formandskabsprogram]

2.1. Den 1. juli 2016 overtog Slovakiet efter Holland formandskabet for EU.

Det er ikke nogen nem opgave, som slovakkerne står med set i lyset af Brexit.

Det er en svær tid, hvor Unionen står over for nogle helt ekstraordinære udfordringer, og det er i den kontekst, at Kommissionen og de andre EU-institutionerne skal prioritere opgaverne.

På det uformelle topmøde i Bratislava den 16. september 2016 blev stats- og regeringscheferne i EU27 enige om en erklæring med en tilknyttet køreplan for EU's prioriteringer. Stats- og regeringscheferne erklærede bl.a., at de er fast besluttede på at gøre EU til en succes, og at EU er det bedste instrument, vi har, til at tackle de udfordringer, vi står overfor.

I forhold til det retlige område kan det særligt fremhæves, at det fremgår af køreplanen, at EU skal gøre det nødvendige for at støtte medlemsstaterne i deres bestræbelser på at sikre intern sikkerhed og bekæmpelse af terrorisme.

Det slovakiske formandskabs prioriteringer skal således ses i lyset af denne udvikling.

2.2. Det slovakiske formandskab har udvalgt nogle områder, som bliver særligt prioriteret på RIA-området under Slovakiets formandskab.

Først og fremmest har formandskabet helt naturligt stor fokus på sikkerhed og terrorbekæmpelse.

Herudover ønsker formandskabet bl.a. at styrke det indre marked ved at fremme arbejdet med et ud af to direktivforslag om visse aftaleretlige og køberetlige aspekter i forbrugerforhold.

Endvidere kan det nævnes, at formandskabet ønsker at sikre en bedre beskyttelse af EU's finansielle interesser ved at fortsætte forhandlingerne om oprettelsen af en europæisk anklagemyndighed og et direktivforslag om strafferetlig bekæmpelse af svig rettet mod EU's finansielle interesser. Begge initiativer er omfattet af retsforbeholdet og vil derfor ikke være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

[3. Orientering om udvalgte sager]

[3.1. Sikkerhed og terrorbekæmpelse]

Som nævnt står sikkerhed og terrorbekæmpelse ikke overraskende højt på dagsordenen for det slovakiske formandskab.

Jeg vil i det følgende komme ind på to udvalgte sager, som har betydning i relation til sikkerhed og terrorbekæmpelse.

[3.1.1. Revision af våbendirektivet]

Den 18. november 2015 fremsatte Kommissionen forslag om ændring af direktivet om erhvervelse og besiddelse af våben – det såkaldte våbendirektiv.

Kommissionens fremsættelse af forslaget blev fremskyndet som følge af terrorangrebet i Paris den 13. november 2015.

Det overordnede formål med forslaget er at højne sikkerheden omkring skydevåben i EU, herunder ved regulering af visse typer af særligt farlige våben, opbevaring af våben, salg af våben via f.eks. internettet og øget informationsudveksling.

Forslaget er ikke omfattet af retsforbeholdet. Direktivet vil derfor være bindende for og finde anvendelse i Danmark. Der er tale om et minimumsdirektiv. Vi kan derfor også fremadrettet fastholde en strammere våbenlovgivning, end forslaget i den nuværende udformning lægger op til.

Der blev opnået enighed om en generel indstilling om forslaget på RIA-rådsmødet den 9.-10. juni 2016. Danmark støttede i den forbindelse enigheden om en generel indstilling.

I september 2016 har Rådet, Parlamentet og Kommissionen indledt trilogforhandlinger om forslaget, hvor der både foregår drøftelser på politisk og teknisk niveau. Det er udmeldingen fra det slovakiske formandskab, at man satser på at indgå en politisk aftale om forslaget inden årets udgang.

Sagen blev forud for RIA-rådsmødet i juni 2016 forelagt Folketingets Europaudvalg med henblik på forhandlingsmandat. Som jeg i den forbindelse orienterede Folketingets Europaudvalg om, er det regeringens holdning, at forslaget i den udformning, der efterfølgende blev opnået enighed om i Rådet, helt overordnet er blevet væsentligt bedre end det oprindelige forslag, som Kommissionen fremsatte tilbage i november 2015.

Vi har i løbet af forhandlingerne i Rådet fra dansk side medvirket til, at forslaget nu er udtryk for en bedre balance mellem indsatsen mod terror og organiseret krimi-

nalitet og hensynet til jægeres og sportsskytters mulighed for at udøve deres fritidsaktiviteter.

[3.1.2. Informationsudveksling]

I forhold til terrorbekæmpelse og bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet spiller samarbejde om informationsudveksling mellem de retshåndhævende myndigheder og efterretningstjenester en vigtig rolle.

Angrebene i Bruxelles viste, at informationsudveksling er et af de områder, hvor vi på flere niveauer er nødt til at samarbejde bedre i EU.

RIA-Rådet vedtog på rådsmødet den 9. og 10. juni 2016 en køreplan med en række kort-, mellem- og langsigtede tiltag, der skal styrke informationsudvekslingen mellem medlemsstaterne og give bedre informationsforvaltning, herunder interoperabilitet mellem EU's informationsdatabaser. Køreplanen er et dynamisk dokument, som ventes løbende at blive udviklet i takt med, at tiltagene i køreplanen udformes og realiseres.

Endvidere har Kommissionen i juni 2016 etableret en højniveauekspertgruppe om informationssystemer og interoperabilitet, som skal bistå Kommissionen med

at udvikle en strategi, som kan gøre dataforvaltningen i EU mere effektiv for bedre at beskytte de ydre grænser og fremme den interne sikkerhed i Unionen.

På RIA-rådsmødet den 18. november 2016 forventes det slovakiske formandskab at orientere om status på en række initiativer på sikkerheds- og terrordagsordenen, herunder status for gennemførelse af køreplanen om styrket informationsudveksling. I forlængelse heraf forventes det, at det slovakiske formandskab med udgangspunkt i køreplanens initiativer vil lægge op til en politisk drøftelse af, hvordan man styrker informationsudvekslingen på terrorbekæmpelsesområdet.

Fra dansk side er vi indstillet på at dele oplysninger i relevante fora – f.eks. via databaser under Europol.

EU's indsats på terrorbekæmpelsesområdet skal skabe merværdi for medlemsstaternes nationale indsats og det bilaterale samarbejde mellem myndighederne.

Fra dansk side er fokus på, at nationale databaser med klassificerede oplysninger skal behandles særskilt, og i overensstemmelse med national lovgivning.

Det er også vigtigt, at vi ikke skaber parallelstrukturer i EU, der kan komme til at virke hindrende for det vigtige arbejde, der allerede finder sted mellem medlemsstaterne.

[3.2. Det digitale indre marked]

På området for det indre marked har formandskabet som nævnt fremmet et ud af to direktivforslag om visse aftaleretlige og køberetlige aspekter i forbrugerforhold.

Det drejer sig om et forslag om forbrugeraftaler om levering af digitalt indhold. Forslaget – som er en del af Kommissionens strategi for det digitale indre marked – blev fremsat samtidigt med et forslag til direktiv om forbrugeraftaler om onlinesalg og andre former for fjernsalg.

Formålet med forslagene er at totalharmonisere medlemsstaternes regler vedrørende visse aftale- og køberetlige aspekter af forbrugeraftaler. Det drejer sig navnlig om det leverede digitale indholds eller den leverede vares overensstemmelse med aftalen og forbrugerens misligholdelsesbeføjelser i tilfælde af mangler.

Under de indledende drøftelser af direktivforslagene blev man i embedsmandsarbejdsgruppen enige om at behandle forslaget om levering af digitalt indhold først og at vente med forslaget om fjernsalg af varer, dog således at der sikres en sammenhæng mellem de to direktivforslag.

Det hollandske formandskab prioriterede forslaget om levering af digitalt indhold højt, og det har været forhandlet i løbet af foråret 2016.

På RIA-rådsmødet den 9. og 10. juni 2016 opnåede ministrene enighed om et sæt retningslinjer for de videre forhandlinger i Rådets arbejdsgruppe.

Retningslinjerne afspejler de overordnede drøftelser om centrale spørgsmål, der indtil videre har været rejst under forhandlingerne, og identificerer en række områder, hvor der er behov for yderligere drøftelser.

Det drejer sig bl.a. om forslagets sammenhæng med den øvrige forbrugerretlige EU-lovgivning og med det samtidigt fremsatte forslag om fjernsalg af varer, forslagets anvendelsesområde, og – ikke mindst – hvordan man sikrer den rette balance mellem forbrugernes og de erhvervsdrivendes interesser.

Områder, hvor vi fra dansk side var helt enige i, at der er behov for yderligere afklaring og en grundig drøftelse.

Det slovakiske formandskab har fortsat drøftelserne af forslaget om digitalt indhold ud fra de vedtagne retningslinjer. Forventningen er, at der på RIA-rådsmødet den 8. og 9. december 2016 skal være en politisk drøftelse af dele af forslaget.

Formandskabet har ikke fremmet det samtidigt fremsatte forslag om onlinesalg og andre former for fjernsalg selvstændigt, om end der – i det omfang det har været relevant – har været fokus på at sikre sammenhæng mellem de to forslag.

Direktivforslagene er ikke omfattet af retsforbeholdet, og de foreliggende forslag må forventes at nødvendiggøre visse ændringer i dansk lovgivning.

Direktivforslagene giver anledning til en række juridiske og tekniske spørgsmål, som skal afklares nærmere under forhandlingerne.

For Danmark er det generelt vigtigt, at en EU-retlig regulering af forbrugeraftaler skaber den rette balance

mellem hensynet til forbrugerne og hensynet til de erhvervsdrivende.

Tak for ordet.